

Udskriftsdato: 27. december 2025

2024/1 BSF 67 (Gældende)

Forslag til folketingsbeslutning om at give børn ret til op til fire juridiske forældre

Ministerium: Folketinget

Forslag til folketingsbeslutning

om at give børn ret til op til fire juridiske forældre

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at indkalde til forhandlinger om at indføre mulighed for at registrere op til fire juridiske forældre til et barn. Formålet med forslaget er at sikre, at børn i flerforældrefamilier får ret til alle deres forældre.

Bemærkninger til forslaget

Problemer ved nuværende lovgivning

Ifølge forældreansvarsloven har børn kun ret til to juridiske forældre. Det har traditionelt været en mor og far. Men i dag danner flere og flere, især lgbt+-personer, familie sammen på andre måder. Der er ca. 58.300 lgbt+-personer i Danmark, som har børn under 18 år, hvilket svarer til, at hver fjerde i lgbt+-gruppen har mindst ét barn under 18 år (Ligestillingsudvalget alm. del – bilag 70 (folketingsåret 2022-23, 2. samling)).

Når der er flere end to forældre til et barn, risikerer den tredje eller fjerde at være uden de rettigheder såvel som pligter, der er knyttet til forældreskabet.

Forældre i flerforældrefamilier kan være i en af to kategorier: de juridiske forældre og de sociale forældre. Mens de juridiske forældre har alle rettigheder og pligter, står sociale forældre på trods af en aktiv forælderrolle uden juridisk tilknytning til barnet.

Problemerne med det manglende juridiske forældreskab rammer hele familien, men især barnet. De sociale forældres manglende juridiske rettigheder betyder, at barnet kan risikere helt at miste retten til en eller flere forældre i tilfælde af en konfliktfuld skilsmisse. Dette gælder i princippet, uanset om forælderen i virkeligheden har været barnets primære omsorgsperson. Det er hverken i forældrenes eller børnenes interesse.

Dertil kommer udfordringer, såsom at sociale forældre f.eks. mangler adgang til barnets sundhedskort og pas og derfor står uden mulighed for at tage barnet til lægen eller tandlægen, rejse med barnet og blive anerkendt i det digitale system. Dette gør dem også ude af stand til at følge barnets hverdag i daginstitution og skole via platformen AULA, hvilket begrænser deres mulighed for at være involveret i barnets liv (Ligestillingsudvalget alm. del – bilag 70 (folketingsåret 2022-23, 2. samling)).

Forældreansvarsloven afspejler altså ikke nutidens mangfoldige familieformer, og det resulterer i urimelige konsekvenser og usikkerhed for mange familier landet over. Når kun to ud af tre eller fire forældre kan have forældremyndighed over barnet, er den tredje og eventuelt fjerde forælder udelukket fra forældreskabet med alle de rettigheder og pligter, det indebærer.

Forslag til lovændring

I lyset af disse udfordringer ønsker forslagsstillerne en revision af forældreansvarsloven, hvor vi udvider antallet af juridiske forældre, så familier med flere forældre kan opnå juridisk anerkendelse og de rettigheder og pligter, som følger med. Dette skridt vil bidrage til at styrke børns rettigheder og skabe ligestilling for alle forældre.

Familiepolitik skal nemlig først og fremmest gavne barnets tarv. Derfor skal lovgivningen tilpasses, så den afspejler samfundets udvikling og inkluderer diversiteten af familieformer i Danmark, så børn får ret til alle deres forældre.

Det foreslås, at der indføres mulighed for at registrere op til fire juridiske forældre til et barn. En sådan aftale skal indgås før barnets fødsel. Dette ville give regnbuefamilier mulighed for at få anerkendt mere end to juridiske forældreskaber til et barn.

En model herfor indebærer, at alle potentielle forældre (mor, far, medmor og -far) skal afgive en intentionserklæring om at blive juridiske forældre til barnet forud for barnets fødsel. Denne kan kun godkendes med samtykke fra de biologiske forældre. Herefter vil alle fire forældre kunne anerkendes som juridiske forældre. Forældreskabet skal være bindende og vil derfor f.eks. ikke kunne ændres under konflikt.

Begrænsninger vedrørende bopæl og samvær

Det foreslås herudover, at forældrene kan lave aftale vedrørende delt bopæl, men at barnet højst må have to bopæle. Begrænsningen på højst to bopæle skal fortsat være gældende ved eventuelt opbrud i familier, så barnet ikke risikerer at blive kastet ud i uoverskuelige 7-7-ordninger hos op til fire forældre. Skilsmisse og samlivsbrud kan være traumatisk for familier, og det vil også gøre sig gældende i regnbuefamilier. Derfor er det vigtigt, at den nye model for juridiske forældreskab sikrer stabilitet for barnet i tilfælde af separation.

Det samme princip skal gælde for samværsretten. I dag er det sådan, at hvis en regnbuefamilie rammes af skilsmisse eller samlivsbrud, har barnet ikke ret til samvær med den eller de forældre, som ikke har det juridiske forældreskab. Det vil blive lavet om, når man udvider retten til flere juridiske forældre. Det er godt, men det kan også være problematisk med fuld samværsret til alle fire forældre i tilfælde af en konfliktfuld skilsmisse. Af hensyn til barnet bør der derfor indføres en begrænset samværsret til to af forældrene, der kan svare til, hvad mange børn f.eks. har af samvær med deres bedsteforældre. Det vil sikre, at samværet ikke vil være en stressende faktor i barnets liv, ligesom det sædvanligvis ikke stresser barnet at have aktive bedsteforældre i sit liv.

Familieretshuset har allerede erfaringer med at forvalte denne type af samvær efter forældreansvarsloven, hvor der kan fastsættes samvær med barnets nærmeste pårørende i særlige situationer. Principperne for, hvad Familieretshuset skal tage hensyn til i fastsættelsen af samværet, kan skrives ind i en ny bestemmelse i forældreansvarsloven. Samværet vil ligesom alle andre typer af samvær i sidste ende kunne fastsættes af Familieretshuset med udgangspunkt i barnets tarv.

Finansieringsbehov

Beslutningsforslaget antages ikke at medføre varige merudgifter.

Skriftlig fremsættelse

Christina Olumeko (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at give børn ret til op til fire juridiske forældre.

(Beslutningsforslag nr. B 67)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.